

1. Зелінська Н. В. Наукове книговидання в Україні: історія та сучасний стан / Зелінська Н. В. — Львів: Світ, 2002. — 268 с. 2. Зелінська Н. В. Мова вирішила долю українського відродження (Українознавчий світогляд як основний чинник формування нової української наукової літератури в ХІХ — на початку ХХ ст.) / Н. В. Зелінська, Н. Б. Благовірна // Поліграфія і видавнича справа. Львів: УАД, 2000. — № 36. — С. 150–156. 3. Іван Франко. Зібр. тв.: в 50 т. // Азбучна війна в Галичині 1859 р. Т. 47. — 762 с. 4. Ковалик І. І. Загальне мовознавство. Історія лінгвістичної думки / І. І. Ковалик, С. П. Самійленко. — К.: Вища шк., 1985. — 215 с. 5. Лесюк М. Формування української літературної мови в Галичині в умовах австрійського режиму / М. Лесюк // Галичина: науковий і культурно-просвітній краєзнавчий літопис. — 2003. — № 9. — С. 7. 6. Сеньківський В. М. Модель ієрархії критеріїв попиту на книги / В. М. Сеньківський, О. В. Мельников, Т. В. Олянишен // Наукові записки. Львів: УАД, 2008. — Вип. 13. — С. 155–162. 7. Українська культура: лекції за ред. Дмитра Антоновича. — К.: Либідь. — 1993. — 588 с. 8. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині ХХ століття / Шевельов Ю. — Нью-Йорк: Сучасність, 1987. — 294 с.

МОДЕЛЬ ИЕРАРХИИ ФАКТОРОВ СОСТОЯНИЯ УКРАИНСКОГО ЯЗЫКОЗНАНИЯ

Определены основные причины соответствующего состояния языкознания конца ХІХ — начала ХХ века. Установлено множество факторов, влияющих на языкознание в Украине. Создан исходный граф связей между ними. На основе метода иерархии разработано графическую модель приоритетного влияния факторов на состояние украинского языковедения.

MODEL OF HIERARCHY OF FACTORS OF THE STATE OF UKRAINIAN LINGUISTICS

Principal reasons of the proper state of end linguistics are given ХІХ — to beginning of ХХ age. The plural of factors which influenced on linguistics on Ukraine is set. It is created initial count of connections between them. On the basis of method of hierarchy the graphic model of the priority influencing of factors is developed on the state of Ukrainian linguistics.

Стаття надійшла 12.05.10

УДК 007:304:655

О. М. Рени

Українська академія друкарства

КОЛЕКТИВНЕ АВТОРСТВО У ВИДАВНИЧІЙ СПРАВІ: ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

Аналізується термінологія, дотична до явища колективного авторства. Акцентовується увага на вивченні нових термінів, пов'язаних з колективною текстотворчістю в глобальній мережі, а також термінів, що позначають етичні проблеми співавторства.

Колективне авторство, термінологія, видавнича справа, етичні проблеми співавторства

Термінологію, дотичну до літературно-видавничого феномену колективного авторства, потрібно розглядати й аналізувати з декількох причин: на-самперед це практично цілковита відсутність теоретичної бази з теми; давня

історія явища, що означає накопичення та введення в обіг різних термінів і стрімкий розвиток новітніх форм колективної літературної творчості, а отже, поява нових понять, яким потрібно давати назви; а разом з тим фіксація в низці авторитетних довідкових видань [4, 8, 9, 10] термінів на позначення явища створення тексту (видання) кількома особами. У дослідженні та формуванні системи термінології колективного авторства спираємося на лексикографічні праці А. Мільчина [9] та Е. Огар [10], де увага зосереджена на термінах видавничої галузі. Тлумачення деяких термінів знаходимо у ДСТУ 3017-95 «Видання. Основні види терміни та визначення» [4] та Законі України «Про авторське право і суміжні права» [6]. Певним орієнтиром для нас стала і відповідна англійська термінологія, оскільки англійська мова сьогодні має статус інтернаціональної, у тому числі і в науці. Хотілося б також зазначити, що в інших довідкових виданнях тема колективного авторства практично не висвітлена, наприклад, в одному з найповніших нині «Літературознавчому словнику-довіднику» [8], в якому поряд з літературознавчими, літвістичними, психологічними, філософськими термінами представлена і видавнича термінологія, колективна форма публікацій згадується лише у зв'язку з двома поняттями: «збірник» (видання, яке охоплює ряд творів одного (авторський збірник) або *кількох (колективний збірник) авторів*) та «монографія» (наукове видання, присвячене дослідженню однієї теми чи проблеми, виконане одним або *кількома авторами*). До того ж у словниковій статті «Автор» не має жодної згадки про колективне авторство. Щоправда, ці прогалини заповнені у «Літературознавчій енциклопедії» [7].

У фахових видавничих словниках, хоч і вміщено основні терміни з тематики нашого дослідження, але не відображаються нові терміни. Це, природно, зумовлено тим, що нові терміни ще перебувають у стадії апробації. Крім того, у досліджуваній терміносистемі існують синонімічні терміни («колективне авторство» і «співавторство»), розбіжні трактування певних явищ (насамперед роздільного і неподільного співавторства). Усе це свідчить про необхідність упорядкування даної термінології для підвищення комунікативних властивостей терміносистеми.

Мета цієї статті: здійснити аналіз термінології, дотичної до колективного авторства, виявити можливі недоліки терміносистеми, запропонувати власний погляд на окремі поняття та їх назви.

За класичним визначенням, *колективне авторство (співавторство)* є результатом спільної творчої роботи двох або більше осіб над створенням твору. Варто конкретизувати, що колективне авторство передбачає радше сукупність внесків двох або більше авторів, оскільки в деяких випадках не йдеться про спільну працю взагалі. Це підтверджує й етимологія детермінанта «колективний». Слова «колектив», «колективний» через російське посередництво запозичені в українську мову з німецької. А німецьке «kollektive» походить від латинського «collectives» — «спільний», «збірний», «нагромаджений», пов'язаного з дієсловом «colligo» — «збираю», «набираю», «нагромаджую» [5]. Таким чином, особливість цього явища полягає лише в кількості суб'єктів творчості й об'єднанні результатів їхньої творчої роботи в одне ціле, та разом з

тим літературно-видавничий феномен колективного авторства — надзвичайно багатогранний і багатоаспектний, починаючи від методів та способів спільної роботи і закінчуючи різноманітним видавничого втілення. Оскільки колективне авторство є результатом колективної творчості, для нашого дослідження важливими є терміни «*творчість*», «*колективна творчість*». Творчість — діяльність людини, спрямована на створення якісно нових, невідомих раніше духовних або матеріальних цінностей (нові твори мистецтва, наукові відкриття, інженерно-технологічні, управлінські чи інші інновації тощо). Відповідно, термін «*колективна творчість*» означає творчу роботу декількох або багатьох осіб; а терміни «*колективна літературна творчість*» та «*колективна наукова творчість*» відображають види колективної творчої діяльності.

Авторський колектив — це група осіб, які об'єдналися для того, щоб спільно створити твір за єдиним задумом і планом. Члени авторського колективу можуть працювати разом або кожен окремо, з цього випливає, що співавторство може бути неподільне або роздільне. Дефініції, що подаються в довідниках з видавничої справи, розрізняють типи співавторства на основі способів роботи авторського колективу. «*Неподільне співавторство* — співавторство, що передбачає створення твору чи його частини спільно» [9] (хочемо зазначити, що це буває доволі рідко, найчастіше кожен співавтор працює над своєю частиною твору окремо, спільно ж відбуваються зведення текстового матеріалу, обговорення ідей, способів їх втілення тощо; варто додати, що це загальне впорядкування матеріалу може виконувати один з членів авторського колективу). «*Роздільне співавторство* — вид співавторства, коли кожен член авторського колективу пише свою частину твору (розділ, главу, параграф)» індивідуально, самотійно [9]. На наш погляд, доцільно вважати особливим видом роздільного колективного авторства збірник. Адже твори вміщуються в збірник, підпорядковуючись спільній для всіх текстів ідеї, єдиному творчому задуму, певній нормативності (план, проект), що й створює передумови для синтезу різних інтелектуальних і почуттєво-емоційних резервів індивідуальних авторів.

З огляду на цілісність колективного твору співавторство вважається неподільним у тому випадку, коли твір «утворює одне нерозривне ціле» [6], тобто неможливо виділити частину твору, створену конкретним співавтором; зміна або вилучення частини такого твору призведе до зміни всього твору і найчастіше — до неможливості використовувати твір взагалі. За умови роздільного співавторства твір «складається з частин, кожна з яких має самотійне значення» [6]. Саме так типи співавторства трактуються з юридичної точки зору. Це зумовлено необхідністю регулювання прав співавторів і використання колективних творів. З правової точки зору прикладом роздільного співавторства може бути підручник або колективна монографія із зазначенням авторів окремих розділів, а нероздільного — стаття, оскільки неможливо відділити частину цього твору, й авторські права як на цілий твір, так і на будь-яку його частину здійснюються співавторами спільно. Безперечно, названі трактування є важливими у видавничій практиці, та, вочевидь, для редактора найбільше значення має

цілісність, зв'язність, системно-структурна організація, завершеність твору та видавця, а методика роботи авторського колективу чи правове регулювання роботи співавторів має другорядне значення. З точки зору видавничого втілення неподільне співавторство, на нашу думку, репрезентує будь-який колективний твір, а роздільне — збірник. Однак відмінності в поясненні окремих понять не єдина проблема досліджуваної термінології.

Існування в межах однієї терміносистеми синонімічних термінів вважається неприпустимим, однак дублетна пара «колективне авторство» — «співавторство» настільки увійшла до вжитку, що усунення одного з них з метою випорядкування системи неможливе. Практично, ці терміни є тотожними, означають явище створення твору двома і більше авторами. А втім, ми зауважили, що «співавторство», по-перше, найчастіше вживається, коли йдеться про художню літературу, а по-друге, цей термін застосовують на позначення авторства малих авторських колективів (дві–три особи); крім того, термін використовується в індивідуальних списках опублікованих праць на позначення участі в колективному творі («у співавторстві»). Термін «колективне авторство» означає, як правило, великий авторський колектив, а детермінант «колективний» часто використовується щодо творів функціональної літератури («колективне авторство в науці», «колективна монографія»). Очевидно, що ці два синонімічні терміни, хоча і є запозиченими, настільки давно і міцно увійшли у вжиток, змінилися відповідно до української мови, що сприймаються як власномовні й надалі використовуватимуться паралельно. Треба сказати також, що, попри окреслену різницю у значеннях, ці терміни часто функціонують як взаємозамінні. На сучасному етапі виник ще один відносний синонім до цих термінів — «багатоавторність». Справа в тому, що сьогодні специфічні форми колективного авторства стрімко розвиваються в глобальній мережі. Віртуальне колективне авторство від звичайного відрізняється насамперед автономністю (часопросторовою, а іноді й змістовою) кожного автора від інших. Тоді ж як колективне авторство в традиційному значенні характеризується щонайменше спільністю змісту. Так, скажімо, перша частина терміна «співавторство» *спів-* має значення «об'єднаний, сполучений, спільний з ким-небудь», а в буквальному розумінні означає «наполовину, навпіл» (оскільки виникла в результаті злиття *s-* з іменниковою основою «*лів*» (половина) [5]. Поняття «багатоавторності» має ще одну відмінність: іноді включає в себе не лише численних авторів, але й читачів-співавторів, які своїми коментарями, ремарками, зауваженнями беруть участь у написанні і прочитанні твору. І хоча синонімію в межах певної терміносистеми складно охарактеризувати як позитивне явище, вважаємо існування терміна «багатоавторність» доцільним. До слова, у зарубіжних джерелах застосовують терміни з префіксами *multi-* (зі значенням «багато») та *co-* (що вказує на спільність дій): «multiple authorship», «multiple author», «multiauthored book», «co-authorship», «co-author». Часто використовуються і терміни «contributor» (буквально перекладається: «співучасник», «співробітник») та «to contribute» («робити вклад»), «to collaborate» (працювати разом,

виконувати спільну інтелектуальну роботу), «joint author» (*joint* — з'єднаний). У переважній більшості англійських термінів є вказівка на єдність і спільність (як і в українських), що, на наш погляд, якнайкраще демонструє суть поняття.

На позначення суб'єктів колективної творчості використовують декілька термінів: «співавтор», «автор індивідуальний», «автор колективний», «член авторського колективу», «керівник авторського колективу», «упорядник», «автура». Індивідуальний автор — це особа, яка створила твір самостійно або спільно з іншими особами (колективом індивідуальних авторів). На наш погляд, не варто ототожнювати поняття «індивідуальний автор» і «співавтор», індивідуальний автор — це автор індивідуального твору. Терміни «співавтор» і «член авторського колективу» є синонімічними й використовуються паралельно. Термін «співавтор» (один з членів авторського колективу, спільною творчою працею якого створено твір) етимологічно вдаліший, оскільки в ньому є і вказівка на спільність дій, і на власне авторську творчість; цей термін короткий, милозвучний і зручніший для деривації («співавторський», «у співавторстві» тощо). Однак «член авторського колективу» — поняття дещо ширше: це не завжди в класичному розумінні автор, часто може бути допоміжний працівник, технік, лаборант та ін., чий специфічний внесок у твір переважно не відповідає критеріям співавторства, але є важливим. У «Літературознавчій енциклопедії» вміщено термін «автура» — сукупність авторів, які зі своїми творами беруть участь у здійсненні певного видання, утворюючи його авторський колектив. Розглядаючи терміни на позначення суб'єктів колективного авторства, варто згадати і термін «керівник авторського колективу» — найбільш авторитетний член авторського колективу або *титульний редактор*, який здійснює управління роботою колективу, скеровує й організовує її. Дуже часто керівник авторського колективу формує колектив, представляє і захищає його інтереси у видавництві. Невипадково термін «керівник авторського колективу» ототожнюється з терміном «титульний редактор», адже основне завдання титульного редактора керувати роботою автора (авторського колективу) над твором, щоб уникнути помилок, які мають принципове значення, допомогти якнайкращому висвітленню теми. Титульний редактор — редактор, авторитетний спеціаліст, чие ім'я розташовують на титульному аркуші, що стає для читача гарантією високої якості і солідності видання. Керівника авторського колективу ще називають «*провідним автором*» [11, с. 52]. Специфічні управлінські функції виконує упорядник — автор складеного твору (збірника), творча праця якого полягає у відборі, систематизації та розташуванні творів, обробці матеріалів для включення в збірник. Розрізняють поняття «автор-упорядник» і «редактор-упорядник», хоча їх функції часто однакові. На наш погляд, автор-упорядник, окрім класичних дій названих у визначенні, розробляє оригінальну ідею збірника, застосовує творчий, новаторський підхід до втілення концепції, а також може бути одним з авторів, твори яких включено до збірника.

Окремо слід сказати про термін «колективний автор», що означає організацію (установу, підприємство), від імені якої публікується видання; назва цієї організації вказується в надзаголовкових відомостях як перший їх елемент.

Коли йдеться про публікацію від імені колективного автора мається на увазі, як правило, робота великого авторського колективу або декількох колективів, при цьому може застосовуватись як роздільне, так і неподільне співавторство; типи співавторства можуть комбінуватись.

Об'єктом колективного авторства є *колективний твір*, який після опрацювання у видавництві трансформується в *колективне видання*. Термін «колективний твір» є лише у «Літературознавчій енциклопедії» (тут він трактується з точки зору лише художньої літератури); у решті довідників ці терміни не пояснюються. Зрозуміло, що терміни «видання» та «твір» є базовими, засадничими для видавничої справи, і будь-який фахівець, поєднавши їх з детермінантом «колективний», легко прочитає їхній зміст. Однак якщо слідувати такій логіці, не варто виносити в окрему словникову статтю термін «*колективний збірник*», але цей термін у словниках присутній. Відсутність у словниках родового терміна «колективне видання» та водночас вміщення видових понять, які означають різновиди колективних видань (*антологія, хрестоматія, альманах, колективний збірник*) створюють передумови для порушення логіки побудови терміносистеми. Крім того, не охоплення усіх важливих термінів свідчить про не увагу до проблеми колективного авторства та його видавничого втілення.

У довідкових виданнях розмежовуються поняття «*моновидання*» (видання, що містить один твір) та «*полівидання*» (включає кілька творів). Полівиданням є збірник, номер журналу, том зібрання творів тощо. Дослідники виокремлюють поняття «*складений твір*» («составное произведение») — твір складений з низки творів і матеріалів у результаті творчої праці, що полягає у їх відборі, систематизації, розташуванні; складеними творами вважаються збірники, хрестоматії, антології, бібліографічні посібники і т.п. Підкреслимо, що у визначеннях названих термінів не наголошується на кількості авторів. Кількість авторів прочитується в терміні «колективний збірник» (збірник творів різних індивідуальних авторів). У визначеннях понять «хрестоматія», «антологія», «альманах» вказується також, що це є збірники творів різних авторів. Щоправда, «Літературознавча енциклопедія» до колективних збірників зараховує і монографію [7, с. 388]. Ототожнюють колективну монографію із збірником і в «Словнику-довіднику основних видавничих термінів» [12]. Це, безперечно, неправильно, оскільки монографія — жанр, твір наукової літератури, який у процесі редакційно-видавничого опрацювання трансформується в наукове видання.

Колективний збірник, на наш погляд, належить до особливого типу колективних видань, об'єднує ряд самостійних творів, які в межах одного видання можуть мати різного роду зв'язки; об'єднання творів у такого типу видання відбувається відповідно до наперед визначених критеріїв, завжди є хоча б одна суттєва ознака, яка є спільною для усіх текстів. Це дає підстави розглядати колективний збірник як *гіпертекст* — систему текстових одиниць, представлених не в лінійній послідовності, а як множинність зв'язків і переходів. Читач може встановлювати послідовність читання на власний розсуд, відповідно до конкретних бажань і потреб і таким чином утворювати нові лінійні тексти. Очевидно, не випадково деякі колективні збірники називають складеними творами,

бо певний визначений набір окремих творів трансформує видання в повий твір. Ідеї гіпертекстовості збірника не зовсім відповідають універсальні енциклопедії та словники (хоча система перехресних посилань в енциклопедії утворює численні зв'язки між статтями), що зумовлено насамперед їхнім читацьким і цільовим призначенням — вони в принципі не призначені для наскрізного читання. Треба зазначити, що в контексті колективного авторства вагоме значення мають усі трактування терміна «гіпертекст», оскільки гіпертекстуальність притаманна практично всім електронним виданням, окремим друкованим виданням, а також деяким творам, зокрема, зразкам постмодернізму. З точки зору кібернетики та комп'ютерних технологій гіпертекст — це комп'ютерна текстова система, що пов'язує між собою різні електронні документи та дозволяє користувачам переходити з одного на інший за допомогою гіперпосилань (під гіперпосиланням розуміємо активний, виділений кольором, текст, зображення чи кнопку на веб-сторінці; активізація гіперпосилання здійснює перехід на іншу сторінку чи іншу частину поточної сторінки). Лінгвістика трактує поняття «гіпертекст» як нелінійний текст. Для творів постмодернізму гіпертекст розглядається не як технічний, а як художній засіб. І врешті-решт гіпертекстом, на нашу думку, можна назвати також засіб конструювання видання, зокрема, збірника. О. Дедова [3], розглядаючи гіпертекст під кутом зору лінгвістики, виокремлює як структурний елемент гіпертексту будь-яку інформаційну одиницю, включаючи словникову статтю, коментар, візуальний малюнок та ін., що співзвучне запропонованому нами «видавничому» розумінню гіпертексту.

Оскільки в словнику А. Мільчина в статті «Автор» зазначається, що автор може бути індивідуальним (одноосібним) або перебувати в складі авторського колективу (бути одним із співавторів), то, вочевидь, і видання може бути *моноавторським* (індивідуальним) і *поліавторським* (колективним). На нашу думку, поняття «колективне видання» достатньо широке і включає в себе одночасно і видання, що містить один колективний твір — *колективне моновидання*, і колективний збірник, що складається з багатьох (двох і більше) індивідуальних або колективних творів.

Потребує конкретизації і група термінів, що визначають поняття, пов'язані з стичними проблемами *авторства* і *співавторства*. Ці проблеми сьогодні є дуже актуальними і в Україні, і за кордоном; відповідно, з'являються публікації з даної тематики, в яких уживаються різноманітні терміни (традиційні й новоутворені); крім того, виникають поняття, які потребують адекватних назв. І хоч у довідкових виданнях ці терміни відсутні, у науковому середовищі вони активно функціонують.

Явище, коли особа або взагалі не брала участі в роботі або її участь не була суттєвою, вагомою, називають *псевдоавторством* або фіктивним авторством. Слід взяти до уваги, що в літературознавчій термінології термін «фіктивний автор» вживається в зв'язку з літературною містифікацією, коли реальний автор приписує авторство іншій особі (фіктивному авторові) або видає твір за витвір народної творчості. Тому, аби уникнути полісемії, пропонуємо використовувати термін «псевдоавторство», де перша частина слова *псевдо-*,

що відповідно до етимологічного словника означає «несправжній, неправильний, фальшивий», добре відображає зміст поняття. Так, у перекладі статті Д. Густейна «Обман в науці» серед стичних порушень автор називає «плагіат або інші порушення відносно авторського права, наприклад, фіктивне (спів) авторство (фіктивне співавторство означає проставлення прізвища начальника на статті, навіть якщо в дійсності він не проводив жодного дослідження)» [2]. Відзначимо, що весь переклад виконано недосконало, та головне — через неусталеність термінології помилково фіктивне співавторство (яке є поняттям родовим) ототожнюється з поняттям почесного авторства (що є поняттям видовим). Поняття псевдоавторства включає в себе *почесне співавторство* (для підвищення престижу роботи до списку авторів включається авторитетний і відомий автор, який не брав участі в підготовці публікації); донедавна явище, коли особа зараховувалася до переліку авторів за фінансову або іншу (організаційну, технічну тощо) допомогу також називали почесним співавторством, однак власне почесне співавторство ґрунтується на попередніх інтелектуальних досягненнях (нехай і не стосовно даного твору), фінансова ж підтримка або інше сприяння не мають нічого спільного з творчою чи розумовою роботою, тому пропонуємо назвати це явище *спонсорським співавторством*. Різновидом псевдоавторства є також *незаслужене співавторство* (до списку авторів включається особа, яка хоч і брала певну участь у роботі, але її внесок не відповідав критеріям авторства, тобто не мав вагомego інтелектуального значення для дослідження (публікації)). В одній із статей [11, с. 53] незаслужене співавторство називають «безвнесковим»; такий детермінант хоча й демонструє суть явища (співавтор не зробив жодного внеску в твір), але не є лінгвістично правильним і не відповідає вимозі благозвучності.

Існує ще дві етичні проблеми співавторства. Трапляються ситуації, коли автор зробив вагомий внесок у роботу, але його ім'я не було включено до списку авторів. За часів СРСР явище, коли журналіст писав текст, але його авторство приписувалося іншій особі, називали *заавторством*. Іноді цей термін використовується й сьогодні і, на наш погляд, найкраще відображає факт узурпації авторства. Часом заавтора ототожнюють (і не безпідставно) з «літературним негром». Щоправда, «літературний негр» працює як найманий літератор і добре усвідомлює свою роль, а заавтора офіційно не визнають як одного з авторів твору без його відома та згоди. Наступним зловживанням є включення особи до переліку авторів без її на те згоди. Це явище умовно можна назвати «почесним авторством навпаки», коли авторитетного автора приписують до списку авторів без його відома, щоб надати публікації більшого значення, а можливо, навіть замаскувати сумнівний зміст твору. Пропонуємо назвати це явище *«авторством проти волі»*. Дослідник К. Воробйов у своїй статті [1] використовує прямий переклад термінів з англійської мови: «Наведено аналіз проблем почесного, гостьового і примарного авторства». Англійські терміни (honorary authorship — почесне авторство, guest/gift authorship — незаслужене авторство, ghost authorship — заавторство) є метафоричними; за наявності українських відповідників немає потреби уживати запозичення. Усі наведені в статті помилки терміновживання де-

монструють те, що науковці, не маючи відповідних орієнтирів (термінологічних словників, які б періодично оновлювалися, та ґрунтовних теоретичних праць), змушені або застосовувати іноземні терміни, або створювати термінологічні неологізми, котрі не завжди можуть адекватно вписатися у фахову підмову.

Аналіз даної термінології свідчить про спорадичність її опрацювання та фіксації в словниках, хоча формування терміносистеми шляхом перетворення стихійно складеної термінології в організовану структуру з визначеними й зафіксованими відношеннями є одним з природних способів упорядкування термінології. Очевидно, що окреслена терміносистема залишатиметься відкритою, насамперед з огляду на подальший розвиток новітніх форм колективного текстотворення.

1. Воробйов К. П. Формат сучасної журнальної публікації за результатами клінічного дослідження. Ч. 5. Авторство [Електронний ресурс] / К. П. Воробйов // Український медичний часопис. — 2009. — № 2 (70). — Режим доступу: <http://www.umj.com.ua/ukr/archive/70/1401.html>.
2. Гудстейн Д. Обман в науці [Електронний ресурс] / Д. Гудстейн // Морфологія. — 2007. — Т. 1. — № 4. — Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Morphology/2007-01-04/07redoun.pdf>.
3. Дедова О. Лингвистическая концепция гипертекста: основные понятия и терминологическая парадигма / О. Дедова // Весты. Москов. ун-та. — Сер. 9. Филология. — 2001. — № 4. — С. 22–36.
4. ДСТУ 3017–95. Видання. Основні види: Терміни та визначення. — К.: Держстандарт України, 1995. — 48 с.
5. Етимологічний словник української мови: у 7 т. — К.: Наукова думка, 1985.
6. Закон України «Про авторське право і суміжні права» // Відомості Верховної Ради (ВВР). — 1994. — № 13. — С. 64.
7. Літературознавча енциклопедія: у 2-х т. / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. — К.: ВЦ «Академія», 2007.
8. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. — К.: ВЦ «Академія», 1997. — 752 с.
9. Мильчин А. Э. Издательский словарь-справочник / А. Э. Мильчин. — М.: Юристъ, 1998. — 472 с.
10. Огар Е. І. Українсько-російський та російсько-український словник-довідник з видавничої справи / Е. І. Огар. — Львів: Палітра друку, 2002. — 224 с.
11. Сичивиця О. Авторство і псевдоавторство в науці. Ст. перша. Критерії авторства і проблеми співавторства / О. Сичивиця // Соціогуманітарні проблеми людини. — 2006. — № 2. — С. 47–55.
12. Словник-довідник основних видавничих термінів (для практики наукових установ) / переклад і упорядн. А. І. Радченко; Наук.-вид. рада НАН України. — К.: Академперіодика, 2009. — 72 с.
13. Luey B. Multiauthor Books and Antologies / B. Luey // Handbook for Academic Authors. — [2nd ed.] — Cambridge University Press, 1994. — P. 105–121.
14. Stainton E. M. The Fine Art of Copyediting / E. M. Stainton. — [2nd ed., rev. and expanded] — N. Y.: Columbia Un-ty Press, 2002. — XVI, 153 p.

КОЛЛЕКТИВНОЕ АВТОРСТВО В ИЗДАТЕЛЬСКОМ ДЕЛЕ: ОСНОВНЫЕ ТЕРМИНЫ И ПОНЯТИЯ

Анализируется терминология, имеющая отношение к коллективному авторству. Внимание акцентируется на изучении новых терминов, касающихся коллективной текстотворчества в глобальной сети, а также обозначающих этические проблемы соавторства.

COLLECTIVE AUTHORSHIP IN PUBLISHING: BASIC TERMS AND CONCEPTS

The multiauthorship terminology is analysed. Attention on the new terms which indicate co-authorship in Global Web and terms which signify different ethical problems of collaboration.